

BARANYA MEGYEI RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

B E S Z Á M O L Ó

BARANYA MEGYE 2021. ÉVI KÖZBIZTONSÁGÁNAK HELYZETÉRŐL, A KÖZBIZTONSÁG ÉRDEKÉBEN TETT INTÉZKEDÉSEKRŐL ÉS AZ AZZAL KAPCSOLATOS FELADATOKRÓL

Cím: 7622 Pécs, Vargha D. u. 1.; 7601 Pécs, Pf. 237
Telefon: +36 (72) 504-400
E-mail: titk.baranyamrfk@baranya.police.hu

Tisztelt Közgyűlés!

A Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: főkapitányság) a részére meghatározott és általa vállalt feladatait a 2021. évben is rendszerszemléletű működéssel, a jogi és társadalmi környezet változásaihoz igazodva, a teljesség igényével végrehajtotta.

A főkapitányság a vezetésének stratégiai szemléletű irányításával a fő célkitűzéseket teljesítette, a célok és a szakmai, funkcionális tevékenységek összhangja biztosított volt. A jogállamiság követelményeinek megfelelő szervezeti működés, a törvényesség, a szakszerűség és a hatékonyság a gyakorlatban érvényesült.

Továbbra is kihívást jelentett az Egészségügyi Világszervezet (WHO) által 2020. március 11-én világjárvánnyá nyilvánított koronavírus okozta pandémia elleni védekezésből adódó rendőrségi feladatok végrehajtása.

Baranya megye közbiztonsági helyzete szélsőségektől mentes, kiegyensúlyozott volt. A regisztrált bűncselekmények száma mérséklődött, a büntetőeljárások és a szabálysértési eljárások lefolytatása gyorsabb lett. A főkapitányság nyomozáseredményessége az országos átlagot meghaladva tovább javult, a felderítési eredményesség tartja legjobb értékét.

A bevezetett közlekedésrendészeti intézkedések és az innovatív baleset-megelőzési tevékenység ellenére a közlekedésbiztonsági helyzet nem javult, a könnyű sérüléssel járó balesetek száma nőtt, és a balesetekben meghalt személyek száma is emelkedett.

A komplex határellenőrzési rendszer schengeni követelményeknek megfelelő működtetése, az illegális migráció és az államhatár rendjét sértő egyéb jogellenes cselekmények elleni következetes fellépés eredményesen biztosította a külső határ védelmét.

I.

A MEGYE KÖZBIZTONSÁGI HELYZETÉNEK ÉRTÉKELÉSE

A bűnügyi helyzet bemutatása

A bűnügyi helyzet kedvezően alakult, a beszámolóban javuló tendenciák láthatóak. A regisztrált bűncselekmények száma Baranya megyében (5714-ről 5330-ra) 6,7%-kal csökkent. Az elkövetés helye szerinti bűncselekmények száma ezzel az elmúlt évtizedek legalacsonyabb értékét érte el.

A megye 301 települése közül a 2021. évben 50 (16,6%) volt azon települések száma, ahol a nem történt bűncselekmény. Az értékelt időszakban 189 községben (a települések 62,8%-ában) tíznél kevesebb bűncselekményt követtek el.

A 2021. évben a megye településeinek 43,8%-ában (132) közterületen elkövetett bűncselekményt nem regisztrált a statisztika, illetőleg a kiemelten kezelt bűncselekményi körbe tartozó bűnesetek 121 (40,2%) települést nem érintettek.

A regisztrált bűncselekmények száma a Komlói (629-ről 750-re) és a Szigetvári Rendőrkapitányság (477-ről 559-re) illetékességi területén emelkedett, a Pécsi (3317-ről 2814-re), a Mohácsi (583-ről 539-re) és a Siklói Rendőrkapitányság (708-ről 668-ra) esetében csökkent.

A jelzett változások ellenére a bűncselekmények területi megoszlása, a bűnügyi fertőzöttség alakulása a korábbi évhez képest jelentősen nem módosult.

A 2021. évben a Pécsi Rendőrkapitányság illetékességi területén követték el a bűncselekmények több mint felét (52,8%-át), a további fertőzöttségi sorrend: Komlói Rendőrkapitányság (14,1%), Siklói Rendőrkapitányság (12,5%), Szigetvári Rendőrkapitányság (10,5%) és Mohácsi Rendőrkapitányság (10,1%).

A regisztrált bűncselekmények meghatározó részét (53,4%-ról 47,8%-ra) továbbra is a megyeszékhely közigazgatási területén követték el. A megelőző évhez hasonlóan a bűncselekmények háromnegyedét (75,6%-ról 74,1%-ra) városokban, negyedét (24,4%-ról 25,9%-ra) egyéb településeken követték el.

Baranya megyében a közterületen elkövetett bűncselekmények száma (1819-ről 1586-ra) visszaesett. A rendőrkapitányságok közül Komlón (184-ről 181-re) és Szigetváron (184-ről 186-ra) a közterületi bűnelkövetések nagyságrendje lényegesen nem változott, Pécsen (1004-ről 812-re), Mohácson (188-ről 163-ra) és Siklóson (259-ről 244-re) az értékek csökkentek.

A 100 ezer lakosra vetített bűncselekményi szám a megyében az országos átlaghoz (1468,2) közelít, az értéke (1591,2-ről 1493,8-ra) mérséklődött. A Pécsi (1900,6-ről 1622,8-ra), a Mohácsi (1319,0-ről 1219,9-re) és a Siklói Rendőrkapitányságon (1499,1-ről 1425,2-re) csökkent, míg a Komlói (1135,4-ről 1365,1-re) és a Szigetvári Rendőrkapitányságon (1263,3-ről 1493,9-re) emelkedett a 100 ezer lakosra vetített bűncselekményi szám.

A kiemelten kezelt bűncselekmények száma (a megyében 2949-ről 2058-ra), illetve azok 100 ezer lakosra vetített aránya területi szinten (821,2-ről 576,8-ra) az előző évhez képest visszaesett.

A szándékos befejezett emberölések előfordulása (számuk 3-ről 2-re változott) eseti és egyedi volt. Egy emberölés kísérletét, illetve kettő halált okozó testi sértést regisztráltak Baranya megyében.

A testi sértések (297-ről 279-re), azon belül a súlyos testi sértések száma (150-ről 109-re) csökkent, utóbbi érték évtizednyi távlatban a legalacsonyabb. A garázdaságok (399-ről 454-re) száma emelkedett, azonban az esetenként velük járó rongálások előfordulása (222-ről 157-re) az elmúlt évek legalacsonyabb értékére csökkent.

Schengeni külső határral rendelkező megyeként Baranyát a vizsgált évben is érintette az illegális migráció. A befejezett büntetőeljárások adatai alapján az embercsempészések ismertté válása a 2020. évhez hasonló (számuk 21-ről 20-ra változott) nagyságrendet ért el.

A terjesztői magatartással elkövetett kábítószerrel visszaélések előfordulása (20-ról 48-ra) jelentősen nőtt, azok ismertté válásában a felderítői tevékenység döntő szereppel bírt.

Az erőszakos vagyon elleni bűncselekmények közül a rablások (19-ről 12-re), a zsarolások (7-ről 3-ra), a kifosztások (37-ről 19-re) és az önbírások száma (12-ről 7-re) az elmúlt évek legalacsonyabb értékére csökkent.

Tíz év távlatában az értékelt időszakban követték el a legkevesebb lopást (1822-ről 961-re), azon belül betöréses lopást (533-ról 246-ra), lakásbetörést (369-ről 154-re) és zárt gépjármű feltörést (32-ről 14-re).

A szervezett bűnözés (bűnszervezetben, bűnszövetségben elkövetett) össz-bűnözésben betöltött aránya Baranya megyében alacsony. A szervezettebb elkövetők tevékenysége folyamatos kontroll és megelőző intézkedések alatt állt, az érintettek utánkövetése biztosított volt.

A megyét érintő szervezett bűnözés formái főként a kábítószer-kereskedelemre terjedtek ki. E téren kiemelhetők az év során e bűncselekményt elkövetők ellen végrehajtott sikeres realizálások.

Az embercsempészás tekintetében a megye e cselekmény észlelési helyeként szolgált, az elkövetőknek baranyai kötődése nem volt. A jellemzően külföldről (például Romániából, Szerbiából, illetve nyugat-európai országokból) irányított csempész-hálózatokhoz tartozó, alapvetően külföldi állampolgárságú (például szerb, ukrán, szír) sofőrök kíséreltek meg – többször külföldön bérelt személygépkocsikkal – illegálisan hazánkba bejutott személyeket Nyugat-Európába szállítani.

A megelőző évhez képest változást jelentett, hogy az úgynevezett „unokázós” (alapvetően külföldről indított, hozzátartozó balesetére hivatkozó telefonhívásokkal elkövetett) csalások elkövetése a 2021. év eleje után – a hatékony bűnmegelőzési felvilágosító tevékenység eredményeként is – gyakorlatilag megszűnt a megyében, személyes értékátvételi kísérletre nem volt példa. Az előfordult eseteknél a sértetteket külföldre történő pénzáttalalásokra törekedtek rábírní, amíg központi és területi intézkedések eredményeként az ilyen jellegű elkövetési magatartás el nem lehetetlenült.

Az értékelt időszakban az esetszámok gyarapodása miatt új elkövetési magatartásként érdemel kiemelés a katalizátor (nőtt a belőle kinyerhető színesfém világpiaci ára), a napelem/inverter (telepítésük támogatása miatt emelkedett a kereslet irántuk), illetve építkezéseknél használt szerszámgép lopások előfordulása. Célirányos tevékenységgel több helyi katalizátor-lopással érintett személy ellen indult eljárás, illetve napelemeket eltulajdonítók felderítése terén is sikeres eredményeket ért el a hatóság. Az év során olyan, szerszámgép eltulajdonítására szakosodott személyek felderítése járt sikerrel, akik orgazdák megrendelésére követték el cselekményeiket.

A koronavírus okozta járványhelyzet legfőbb hatása egyes bűncselekmények számának csökkenésében mutatkozott meg. A pandémia kezdetén jellemző volt (főként a kijárási tilalom miatt), hogy a családon belül elkövetett erőszakos bűncselekmények száma emelkedett, ugyanakkor a közterületen és nyilvános helyen elkövetett bűncselekmények száma csökkent. A járványügyi korlátozások enyhítésével azonban ezek visszarendeződését lehetett tapasztalni.

A regisztrált bűncselekmények 2021. évi kedvező számszaki adatainak alakulásában lényeges körülmény, hogy a rendészeti és bűnügyi szakterület a bűnelkövetések szempontjából veszélyeztetett időszakokban fokozott közterületi jelenlétet biztosított a megye valamennyi településén.

Bűnüldözés

A bűnüldöző munka hatékonyabbá vált, javultak a számszerűsíthető eredmények, az eljárások időszerevége tovább javult.

A nyomozáseredményességi mutató az elmúlt évtizedek (a bűnügyi statisztikai adatok 1964. évtől kezdődő számbavétele óta) legmagasabb értékére (77,2%-ról 86,5%-ra) nőtt, valamennyi rendőrkapitányság 83,0% felett teljesített. A helyi szervek eredményessége közötti különbség maximuma 7,2%, ami kiegyensúlyozottságot tükröz.

A rendőrkapitányságok között a nyomozáseredményesség szempontjából a következő rangsor állítható fel: Szigetvár (75,8%-ról 90,8%-ra), Komló (77,0%-ról 85,6%-ra), Siklós (78,1%-ról 85,4%-ra), Pécs (74,4%-ról 85,0%-ra) és Mohács (70,9%-ról 83,6%-ra).

Az elmúlt évben a kiemelten kezelt (65,7%-ról 80,5%-ra), illetőleg a közterületen elkövetett bűncselekmények nyomozáseredményessége (86,0%-ról 92,8%-ra) az elmúlt évtized legmagasabb értékére nőtt.

A Rendőrség külső megítélését leginkább befolyásoló bűncselekménytípusok közül az emberölések (szándékos befejezettek), a halált okozó testi sértések, az embercsempészesek, a rablások, az önbíraskodások, a zsarolások és a kábítószer-kereskedelem bűncselekmények nyomozási eredményessége a maximum (100,0%) értéket érte el.

A kábítószerrel visszaélések birtoklói (92,1%-ról 97,5%-ra) magatartású cselekmények nyomozáseredményessége magas szinten maradt.

Évtizednyi távlatban a lopások (65,2%), a betöréses lopások (62,2%), a lakásbetörések (67,4%), a rongálások (77,3%), a zárt gépjármű-feltörések (53,3%), a személygépkocsi lopások (71,4%), a jármű önkényes elvételek (94,7%) terén a 2021. évben volt legmagasabb a nyomozáseredményességi mutató.

Az előzőekben szerepet játszott egyebek mellett, hogy a főkapitányság a 2020-2021. évekre vonatkozó intézményi stratégiájában meghatározottakat következetesen végrehajtotta.

Részösszegzésként megfogalmazható, hogy a 2021. évben a megyében elkövetett bűncselekmények száma, dinamikája és struktúrája szélsőségektől mentesen és kedvezően alakult. A nyomozások eredményessége a korábbi évekhez képest emelkedett.

Az elzárással is büntethető szabálysértések közül továbbra is a tulajdon elleni szabálysértések, ezen belül a lopások fordultak elő a leggyakrabban. A bolti lopásokat főként a városok bevásárló központjaiban követték el. Az egyéb lopások többnyire alkalmi jellegűek voltak, melyeknél jelentős sértetti közrehatás volt megfigyelhető. A termény- és falopásokat idényjelleggel követték el. Az internetes csalások száma visszaesett, a vásárlók óvatosabbá válása miatt. A rongálások száma a 2020. évhez képest stagnált. A tulajdon elleni szabálysértések felderítési eredményessége a 2020. évhez viszonyítva 50%-ról 54,1%-ra nőtt. A bolti lopások nélküli, ismeretlen elkövető ellen indult ügyek felderítési mutatója 53,1%-ról 59,6%-ra emelkedett. Kisebbszámú előfordult garázdaság, rendzavarás és engedély nélküli járművezetés is. Ezek elkövetőit többnyire tetten érték, így ha a feltételek fennálltak, gyorsított eljárást alkalmaztak velük szemben.

Közlekedésbiztonság

A személyi sérüléssel járó közúti közlekedési balesetek száma 3,8%-kal (476-ról 494-re) növekedett. A halálos kimenetelű balesetek száma 3-mal (16-ról 13-ra), a súlyos kimenetelű balesetek száma 16,9%-kal (166-ról 138-ra) csökkent, a könnyű személyi sérüléssel járó balesetek száma 16,7%-kal (294-ről 343-ra) emelkedett. A közlekedési balesetben megsérült személyek száma 3,6%-kal (637-ről 660-ra) növekedett. Az elhunyt személyek száma stagnált (16 fő), a súlyos sérültek száma 13,5%-kal (185-ről 160-ra) csökkent, a könnyű sérültek száma 11%-kal (436-ről 484-re) emelkedett. Azoknak a baleseteknek a száma, ahol az ittaság – mint közreható tényező – szerepet játszott az okozó részéről 20,4%-kal (49-ről 39-re) csökkent, az ittas állapotban okozott balesetek aránya 10,3%-ról 7,9%-ra mérséklődött.

A közlekedésbiztonsági helyzet javításával összefüggő komplex feladatellátást a szakterület prioritásként kezelte. Az ellenőrzések a legnagyobb közlekedésbiztonsági kockázatot jelentő magatartásokra irányultak. Ezek közé tartoztak a veszélyes útszakaszok demonstratív ellenőrzése, leállítós, lánc és menet közbeni sebességellenőrzések, a Pofátlan(TAN)ítási akció, a finn módszeres ittaság ellenőrzés, a passzív biztonsági eszközök használatának ellenőrzése, a ROADPOL ellenőrzések, valamint a ZsaruCar ellenőrzés. A feladatokkal összefüggő intézkedések száma 14,8%-kal (16358-ről 18 772-re) növekedett. A leállítós sebességtúllépés ellenőrzések száma 21,7%-kal (4371-ről 3424-re) csökkent. Az elsőbbségi szabályok meg nem tartása miatt tett intézkedések 37,2%-kal (320-ről 439-re), a kanyarodás szabályainak megszegése miatt tett intézkedések 82,2%-kal (118-ről 215-re), a passzív biztonsági eszközökkel kapcsolatos szabályszegések miatti intézkedések száma 52,3%-kal (2090-ről 3183-ra) növekedtek. A finn módszeres ellenőrzések járványügyi helyzet miatt történt felfüggesztése következtében a gépi meghajtású jármű ittas vezetése miatt tett intézkedések száma 2,6%-kal (425-ről 414-re) csökkent. Az egyéb közlekedési jogsértés miatt tett intézkedések száma 23,1%-kal (8978-ről 11056-ra) nőtt.

A menet közbeni sebességellenőrzés (a továbbiakban: MKSE) speciális sebességmérő készülékkel és 2 db nem rendészeti jellegű, nagy teljesítményű szolgálati gépjárművel történt. A 2021. március 7. – július 13. közötti felfüggesztés következtében az MKSE üzemeltetési ideje 9,7%-kal (1606:38 órától 1451:40 órára), a napi átlagos üzemidő 6:50 órától 6:48 órára csökkent. Meghibásodás és a mérés felfüggesztése miatt a készüléket 150 nap (41,1%) nem lehetett alkalmazni. Az MKSE során felfedett sebességtúllépések száma 28,2%-kal (1332-ről 956-ra) csökkent, a figyelmeztetések száma 3-ról 48-ra emelkedett, a helyszíni bírságok száma 53,5%-kal (127-ről 195-re), azok összege 35,4%-kal (1 640 000 Ft-ról 2 220 000 Ft-ra) növekedett. A szabálysértési feljelentések száma 48-ról 7-re, a közigazgatási bírságok száma 34,6%-kal (1060-ről 693-ra), azok összege 51,6%-kal csökkent. A Pofátlan(TAN)ítás akcióban tett intézkedések száma 80,4%-kal (1219-ről 2199-re) nőtt. A figyelmeztetések száma 110-ről 263-ra, a helyszíni bírságok száma 72,9%-kal (654-ről 1131-re), azok összege 74,4%-kal emelkedett. A szabálysértési feljelentések száma 29,8%-kal (124-ről 161-re), a közigazgatási bírságok száma 109,6%-kal (270-ről 566-ra) növekedett.

Illegális migráció

A főkapitányság a schengeni külső határon működtetett komplex határellenőrzési rendszer segítségével eredményesen lépett fel a tiltott határátlépést elkövetőkkel és az embercsempészekkel szemben. A magyar-horvát határszakasz szigorú őrzete a nyugat-balkáni migrációs útvonal folyamatos aktivitása mellett is garantálta az illetékességi területen élő lakosság szubjektív közbiztonságérzetének fenntartását.

A korábbi évekhez hasonlóan a főkapitányság határszakaszát elsősorban azok a szerb menekülttáborokban szerveződő migráns csoportok érték el gyalogosan, akik a Dunán csónakkal embercsempészek segítségével jutottak át Horvátországba. Az elmúlt év nyaratól új útvonal vált aktívvá. A zombori menekülttáborból a szerb-horvát-magyar hármashatárhoz vitték az illegális migránsokat, ahonnan gyalogosan lépték át a szerb-magyar határt, majd a Duna árterületén csónakkal vagy a mohácsi kompon jutottak át a folyó jobb partjára.

Az illegálisan bejutott és elfogott migránsok száma 43,1%-kal (738-ról 420 főre) csökkent, amelynek fő oka a migráció országos súlypontjának áttelődése volt a magyar-szerb határszakaszon nyugatról keleti irányba, illetve a magyar-román határszakaszra, ezzel párhuzamosan csökkent a főkapitányság migrációs helyzetét leginkább érintő szerb-horvát határszakasz aktivitása is. Az elfogások 62%-át a Mohácsi Rendőrkapitányság, 27%-át a Siklói Rendőrkapitányság hajtotta végre, míg 31 főt a Mélyszégi Ellenőrzési és Közterületi Támogató Osztály (a továbbiakban: MEKTO), 11 főt a Pécsi Rendőrkapitányság, 3 főt a Komlói Rendőrkapitányság, 1 főt pedig a Szigetvári Rendőrkapitányság fogott el.

A határsértők leggyakoribb elkövetési módszere az ideiglenes biztonsági határzáron és a gyorstelepítésű drótakadályon történő átmászás volt, melyet leggyakrabban szír, afgán, iraki, pakisztáni és marokkói állampolgárok követtek el, általában az éjszakai időszakban. Az illegális migráció fő iránya a D400 és a D417 számú határjelek között a Mohácsi Rendőrkapitányság illetékességi területén a Duna-töltés közelében volt. A korábbi években nem jellemző módon egy a Dráva folyón csónakkal átjutott 24 fős migráns csoport elfogása is sikeres volt.

Az illegális migráció visszaszorítása érdekében a főkapitányság kétlépcsős rendszert működtetett. Az első lépcsőn belül a határterületi rendőrkapitányságok három vonalas határőrizeti rendszert alkalmaztak, a határrendészeti operatív helyzet változásaihoz igazítva. Az első vonalas járőrözési tevékenységet megerősítették a Készenléti Rendőrség határvadász alegységei és 2021. június 24-ig a Magyar Honvédség kijelölt megerősítő erői is. Az illegális migránsok észlelésében jelentős szerepet kaptak a határőrizeti technikai eszközök (vadvideókamerák, mobil-hőkamerák) és segítséget nyújtottak a helikopteres és drónos felderítések, valamint az elfogásokban közreműködtek a nyomkövető szolgálati kutyák. A horvátországi Eszék-Baranyai Rendőr Igazgatósággal a Kapcsolattartási Szolgálati Helyen keresztül napi információcsere valósult meg.

A tiltott határátlépést elkövetők és az embercsempészéssel gyanúsíthatók elfogása érdekében a MEKTO a határterületen kívül elhelyezkedő rendőrkapitányságok erőivel kiegészülve végezte a mélyszégi ellenőrzési tevékenységet, valamint – a közlekedésrendészeti szolgálati ággal együttműködve – az autópálya ellenőrzését. Emellett részt vettek a Türr István Duna-híd ellenőrzésében is. Az embercsempész tevékenység felszámolása és a tiltott határátlépést elkövető személyek elszállításának megakadályozása érdekében a megye határterülete – a migrációs események észlelése alapján – szektorokra tagolódott. A kialakított zárasi terv célja a migrációs esemény területéről a migráns személyek elszállításának megakadályozása és az embercsempészek tettenérése volt. Az információk továbbítása és az operatív műveletek végrehajtása terén a bűnügyi és rendészeti állomány szorosan együttműködve segítette egymás munkáját.

Határrendészeti tevékenység

Az illetékességi területen működő – közúti-, vasúti-, vízi- és ideiglenes jelleggel funkcionáló légi – határátkelőhelyeken a schengeni követelményeknek megfelelően történt a személy- és járműforgalom ellenőrzése. A szakmai tevékenységet és a határforgalom összetételét, valamint intenzitását nagyban befolyásolta, hogy a tömeges megbetegedést okozó koronavírus-járvány miatt a közúti határátkelőhelyeken 2021. június 21-ig részleges határozat vezettek be. Az országos tranzitútvonalba eső Udvar közúti határátkelőhelyet ez a korlátozás nem érintette. A forgalmi korlátozások visszavonásával mind a személy-, mind a járműforgalomban növekedés volt tapasztalható.

A határátkelőhelyek összesített személyforgalma 33,1%-kal (717 431 főről 954 595 főre), a járműforgalom 20,5%-kal (436 405 db-ról 525 789 db-ra) nőtt az előző év adataihoz képest, amely azonban még így sem éri el a koronavírus-járvány kitörését megelőző évek forgalmának felét. A határforgalomban közlekedő személyek 16,9%-a magyar, a 83,1%-a külföldi volt, 126 különböző állampolgársági kategóriából. Megoszlás szerint leggyakrabban horvát (28,6%) bosznia-hercegovinai (20,1%), szerb (8,7%) osztrák (7,7%) és német (4%) állampolgárságúak lépték át az államhatárt. A határforgalom az utazási korlátozások feloldása nyomán a Pécs-Pogány ideiglenes légi átkelőhelyen (258,8%-kal) és a Mohács folyami határátkelőhelyen növekedett a legnagyobb arányban (175,3%-kal). Az összforgalom 71%-át adó Udvar közúti határátkelőhelyen 47,8%-kal, míg a Magyarbóly vasúti határátkelőhelyen 20,5%-kal növekedett az átléptetések száma. Beremend közúti határátkelőhelyen 2,9%-os, Drávaszabolcs közúti határátkelőhelyen 11,5%-os határforgalom csökkenés volt.

Az idegenrendészeti eljárások során a főkapitányság minden esetben törekedett – elsősorban a magyar-horvát vagy magyar-román – visszafogadási egyezmények alkalmazására, melyek alapvető feltétele volt a bizonyítottság, az illegális határátlépés helyszínének megállapítása, valamint a bejutást követő 48 órán belüli elfogás és felajánlás. A horvát határrendészeti szervek a visszafogadási egyezmény alapján 245 főt vettek át (10 fő átvételét megtagadták) a román határrendészeti szervek pedig a részükre egyszerűsített eljárásban felajánlott 24 főt átvették, így az év során összesen 269 fő harmadik országbeli visszaadása történt meg. Az idegenrendészeti osztály ezen felül önálló döntéssel 2-2 fő bosnyák, szerb és török állampolgár kiutasítását rendelte el (a schengeni térségben való jelentős túltartózkodás, valamint közokirat-hamisítás miatt), illetve 1 fő bosnyák állampolgárt vett idegenrendészeti őrizetbe a kitoloncolás feltételeinek megteremtéséig.

Az idegenrendészeti tevékenységhez szorosan kötődött a legális migráció kezelése is, melynek során az Országos Idegenrendészeti Főigazgatósággal együttműködve a 2021. évben 3181 db tartózkodási engedély, valamint 112 db letelepedési engedély ügyében adott ki állásfoglalást a főkapitányság.

A határátkelőhelyeken a visszairányítások száma csökkent (879-ről 744-re), hiszen a korlátozó intézkedések fokozatos feloldásával párhuzamosan csökkent a közegészségügyi okból történő beléptetés megtagadások száma. Az illegális migrációhoz köthető jogellenes cselekmények száma kismértékben csökkent (719-ről 681-re), amely a tiltott határátlépések számának (503-ról 273-ra), valamint az embercsempész elfogások számának (35-ről 17-re) csökkenéséből adódik. A külföldiek rendészetével kapcsolatos szabálysértések száma (176-ről 380-ra) és az államhatárhoz kapcsolódó, felfedett közokirat-hamisítások száma (8-ről 14-re) emelkedett.

A főkapitányság határszakaszán 5 határrendi esemény volt. A Horvátország területéről induló 3, illetve a Magyarország területéről kiinduló 2 esetet levélváltás útján rendezték a hatóságok.

II. A KÖZBIZTONSÁG ÉRDEKÉBEN TETT INTÉZKEDÉSEK ÉS AZ AZZAL KAPCSOLATOS FELADATOK

Közterületi jelenlét

A Baranya megye területén élő körülbelül 349 353 lakos szubjektív közbiztonságérzetének megszilárdítása érdekében 1211 fő hivatásos állományú kolléga teljesített szolgálatot 2021-ben, akik hozzájárultak a közrend és a közbiztonság fenntartásával kapcsolatos elvárások teljesüléséhez. Egy fő rendőrré 288 fő lakos jutott.

A főkapitányság és a rendőrkapitányságok közrendvédelmi járőrállományát tekintve a közterületre vezényelhető (meglévő) létszám 392 fő volt (891 lakos/1 fő rendőr). Ez a viszonyszám a valóságban folyamatosan, a tényleges közterületi szolgálatot teljesítő állomány létszámának függvényében, valamint a feladatok jellege és prioritása alapján változott. Az értékelt időszakban a teljes rendészeti állomány tagjai 355 541 szolgálati órát töltöttek el a közterületeken.

A közterületi jelenlét növelése érdekében rendszeresek voltak a helyi polgárőr egyesületekkel és az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyekkel vezényelt közös szolgálatok. A főkapitányság bünyügyi állományával közösen ellátott szolgálatok célja az idős lakta és a kiemelt idegenforgalmi területek közbiztonságának javítása volt.

A közrendvédelmi állomány színvonalas tevékenységet végzett, melynek eléréséhez elengedhetetlen volt az érintett szakterületekkel történő folyamatos együttműködés. A célok megvalósulásához a heti szolgálategyeztető és szolgálat-összehangoló értekezletek is hozzájárultak. Az állomány reagálóképessége és intézkedési aktivitása kedvező tendenciát mutat (az elsődleges intézkedések megtétele 2020-ban 15,14 percet, 2021-ben 14,56 percet vett igénybe). Tovább folytatódott a járványügyi helyzetből adódó feladatok elvégzése és az országos elrendelésű ellenőrzések végrehajtása is.

A főbb intézkedési mutatók közül a bűncselekmény gyanúja miatti előállítások száma 9,2%-kal (1946-ról 2126-ra), a biztonsági intézkedések száma 4,5%-kal (1242-ről 1298-ra), a végrehajtott elővezetések száma 12,2%-kal (939-ről 1054-re), a büntető feljelentések száma 31,4%-kal (895-ről 1176-ra), a helyszíni bírsággal sújtott személyek száma 18,9%-kal (9745-ről 11586-ra), a pozitív eredményű alkoholszonda alkalmazások száma 0,3%-kal (693-ről 695-re) emelkedett. A szándékos bűncselekmény elkövetésén tettenérés miatti elfogások száma 0,9%-kal (1921-ről 1903-ra), a szabálysértési feljelentések száma 2,4%-kal (7681-ről 7499-re) csökkent. A rendőri intézkedések jogszerűek, szakszerűek és arányosak, a kényszerítő eszközök alkalmazása szakmailag indokoltak voltak.

Rendezvénybiztosítás

A Készenléti Rendőrséggel az együttműködés kiváló volt. Elsődlegesen a határőrizeti feladatok végrehajtásában nyújtottak segítséget, melynek keretében naponta éjszakai szolgálatban 3-3 hőkamerás szolgálati gépkocsi a Siklói és a Mohácsi Rendőrkapitányság területén látott el szolgálatot 12 fős személyzettel, de ez időközönként 2 fő drónkezelő személyzettel is

kiegészült. A Készenléti Rendőrség 8 esetben 472 fővel vett részt a főkapitányság illetékességi területén megrendezett rendezvények (Fishing on Orfű, Pécsváradi leányvásár, Pécs Pride) biztosításában. A Pécsi Rendőrkapitányság illetékességi területén folyamatos járőrszolgálatot biztosítottak, de több esetben láttak el közterületi járőrszolgálatot a Mohácsi és a Siklói Rendőrkapitányság illetékességi területén is.

Az állomány 153 esetben látott el biztosítási feladatokat (közúti utazásbiztosítás 2 eset, egyéb biztosítás 151 eset), melyek alkalmával 733 fő 4225 órában teljesített szolgálatot, és 5 esetben kezdeményezett intézkedést. A gyülekezési jogról szóló 2018. évi LV. törvény (a továbbiakban: Gytv.) hatálya alá tartozó gyűlések rendőri biztosításának támogatása érdekében az ideiglenes csapatszolgálati század készenlétkébe helyezése és alkalmazása nem vált szükségessé. A rendező szervezetekkel az egyeztetések megtörténtek, a rendezvények alkalmával rendkívüli esemény, személyi sérülés nem történt.

Nagy érdeklődést és médiafigyelmet kapott a 2021. szeptember 18-án megrendezett „Pécs Pride” elnevezésű felvonulás, melyet első alkalommal rendeztek meg Pécsen és vidéki helyszínen egyaránt. A többlépcsős felkészülési folyamat eredményeként a biztosítás parancsnoki és beosztotti állománya kiválóan hajtotta végre feladatait. Az előkészítés és végrehajtás terén jelentős segítséget nyújtott a Budapesti Rendőr-főkapitányság, a Készenléti Rendőrség és a Terrorelhárítási Központ kijelölt állománya.

A rendezvények bejelentésével, illetve elbírálásával kapcsolatban a szervezők törekedtek a törvényi előírások betartására. Keresték a Rendőrséggel az együttműködés lehetőségét, és mindent megtettek annak érdekében, hogy a rendezvények az előírt jogi keretek között maradjanak. Az elektronikus ügyintézés elfogadottá vált, mely hozzájárult a bejelentésekben foglaltak gyors elbírálásához. A gyűlésekkel összefüggő rendőrségi feladatokkal kapcsolatban probléma nem merült fel.

Az értékelt időszakban, Baranya megyében katasztrófa helyzet nem alakult ki. A rendkívüli téli időjárási viszonyokra tekintettel kétféle esetben (2021. január 17-19. és 2021. február 12-17. közötti időszakokra) adtak ki „vörös kód” jelzést a dél-dunántúli régióra. Nyáron összesen 6 esetben rendelték el II. fokú, illetve III. fokú országos hőségriasztást. Ezekkel összefüggésben rendőri intézkedés nem történt.

A koronavírus-járvány kezelésével összefüggésben a végrehajtó állomány folyamatosan ellenőrizte a bevezetett korlátozó intézkedések betartását. A szabálysértőkkel szemben szankciókat alkalmaztak. A veszélyhelyzeti tényállások megsértése miatt kiszabott szabálysértési bírságok száma 1929, összege 208 040 000 Ft volt. A járványügyi készültség szabályainak megsértése miatt 7 esetben összesen 310 000 Ft bírságot szabtak ki. A mobilitás segítése érdekében a főkapitányság az Országos Mentőszolgálat Dél-dunántúli Regionális Mentőszervezet részére szolgálati járműveket biztosított (4 db). Az oltási akciók alkalmával a forgalomirányító járőrök közreműködtek a forgalmi rend fenntartásában, valamint a közterületi járőrszolgálat visszatérő jelleggel ellenőrizte a kijelölt egészségügyi intézmények és környékük közbiztonságát.

Körzeti megbízottak

A főkapitányságon rendszeresített tiszthelyettes körzeti megbízotti státuszok száma 132, melyből 126 feltöltött. Az egy körzeti megbízottra eső lakosok száma 2772 fő volt. Az üres státuszok feltöltésére az állományilletékes parancsnokok intézkedtek, a szakképzett kollégákat

kiválasztották, a munkába illesztő képzés elvégzését követően megkezdik tevékenységüket. A körzeti megbízottak húsz csoportba szervezve látják el feladataikat, melyhez a szükséges felszerelésekkel rendelkeznek. A főkapitányság illetékességi területén összesen 33 körzeti megbízotti iroda van, ezek állapota alkalmas a szolgálati feladatok elvégzésére és az állampolgárok fogadására.

A körzeti megbízottak közterületi szolgálatellátásuk alkalmával részt vettek a működési területük közrendjének fenntartásában, az elkövetett bűncselekmények, valamint az elzárással is sújtható szabálysértések elkövetőinek felderítésében, de bűnmegelőzési és körözési tevékenységet is végeztek. Mindvégig törekedtek a szolgálati idejük legalább 70%-át elérő közterületi jelenlét fenntartására. Önálló nyomozást nem folytattak, azonban a bűnügyi szolgálati ág, illetve egyéb társszervek megkeresései alapján egyes büntető ügyekben (rész)nyomozati feladatokat hajtottak végre. Részvételüket a nyomozó szervek általában az adatgyűjtések és a tanúk felkutatásának elvégzésekor kezdeményezték. A polgárőr egyesületekkel és az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyekkel az együttműködésük jó. „Az iskola rendőre” program keretében az illetékességi területükön található oktatási intézményeket rendszeresen látogatták, a meghatározott feladatokat végrehajtották.

Ügyeleti tevékenység

A Tevékenység-irányítási Központ (a továbbiakban: TIK) minden esetben időszerűen és megfelelő tartalommal eleget tett az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban ORFK) normáiban előírt jelentési, tájékoztatási kötelezettségének. A hívásfogadó központokkal együttműködve, ügýtípushoz igazodva reagált a bejelentésekre. Teljesítette a járványügyi nyilvántartási feladatokat, illetve az ellenőrzések dokumentálását, figyelését. Napi statisztikai adatszolgáltatást és egyéb jelentési, tájékoztatási kötelezettséget végeztek, valamint biztosították a járványügyi hatóságok és a Rendőrség közötti együttműködést.

Az ügyeletesi állomány folyamatosan ellátta feladatát és szorosan együttműködött a szolgálatparancsnokokkal. Szakszerűen biztosították a napi események jellegéhez igazodó tevékenységirányítást, támaszkodva a tevékenység-irányítási rendszer térinformatikai adottságaira a szükséges erő-eszköz elosztással és bevetés alkalmazásával. Biztosították az eseményekkel kapcsolatos intézkedések sorrendjének, időszerűségének, tartalmának nyomon követhetőségét. Az év során összesen 21 657 adatlapot kezeltek. A jelentési és tájékoztatási rendet érintő szabályok gyakorlatias végrehajtásával elősegítették a vezetői (előljárói) reagálás azonnalosságát. Az állampolgárokkal (bejelentőkkel) való kommunikáció és kapcsolattartás minősége javult, ezzel összhangban a TIK állományát érintő megalapozott állampolgári panasz a 2021. évben nem érkezett.

A Kapcsolattartási Szolgálati Hely jó szinten látta el a magyar-horvát rendőri szervek közötti nemzetközi együttműködési feladatait, továbbá külön feladatok ellátásával hatékony segítséget nyújtott az ügyeleti szolgálatra háruló, illegális migrációval összefüggő rendőri tevékenységben.

Igazgatásrendészeti tevékenység

Szabálysértési szakterületen 1,9%-kal (8608-ról 8772-re) nőtt az iktatott feljelentések száma, míg az eljárás alá vont személyek száma 4,7%-kal (9885-ről 9416-ra) csökkent. Az eljárás alá vontak meghatározó része, 5112 fő közlekedési szabálysértést követett el, amely az előző évben 5650 fő volt.

A szabálysértési hatóságok 876 közlekedési baleseti ügyben jártak el, míg korábban ez az ügyszám 804 volt. Az eljárások során elmarasztalt személyek száma 7117 főről 7244 főre, a pénzbírsággal sújtottak száma 5936 főről 6061 főre emelkedett. Eljárásaikban 11 075 határozatot hoztak, míg az előző évben a határozatok száma 11 366 volt. A bírságátlag a tavalyi évben 66 084 Ft/fő volt, amely az előző évhez képest (69 050 Ft/fő) minimális csökkenést mutat. A járművezetéstől eltiltás intézkedések száma 55%-kal (684-ről 308-ra) csökkent. A csökkenés oka, hogy az engedély nélküli vezetés szabálysértés kikerült az általános hatáskörű szabálysértési hatóság jogköréből, ezen szabálysértés miatt korábban gyakran éltek a hatóságok a járművezetéstől eltiltás intézkedéssel. A szabálysértési eljárások megszüntetésének száma kismértékben, 2333-ról 2195-ra csökkent. A végrehajtási eljárások száma 5309 volt, az előző évi 4750-tel szemben. A végrehajtási eljárások döntő többségét a Rendőrség által kiszabott és meg nem fizetett helyszíni bírság tette ki, ezek száma 2927-ről 3574-re emelkedett.

Az engedélyügyi szakterületen 823 lőfegyver megszerzésére és tartására nyújtottak be kérelmet, míg az előző évben 830 lőfegyver tekintetében érkezett beadvány. A rendőrkapitányságok a személy és vagyonvédelmi tevékenységgel összefüggésben korábban 30, az értékelt időszakban 25 működési engedélyt, illetve 798 személy- és vagyonvédelmi, valamint magánnyomozói igazolványt adtak ki, szemben az előző évi 612-vel. Az egyes rendészeti feladatot ellátó személyek részére 65 új szolgálati igazolványt és jelvényt adtak ki a rendőrkapitányságok, szemben az előző évi 41-gyel. Az év végén 542 fő rendelkezett érvényes igazolvánnyal és jelvénnel, a 2020. évben ez a szám 550 fő volt.

Megyei jogkörben a megkülönböztető jelzés felszerelésére és használatára kiadott engedélyek száma 10 maradt. A rendőrkapitányságok az értékelt időszakban 13 esetben engedélyeztek figyelmeztető jelzés felszerelését és használatát, mely az előző évvel megegyező adat. Piroteknikai termék felhasználására 8 esetben, míg a 2020. évben 2 esetben adtak ki engedélyt. A felhasználásra vonatkozó bejelentések száma 8-ról 37-re nőtt. Az év végi ideiglenes piroteknikai termékek tárolására és forgalmazására kiadott engedélyek száma 30-ról 26-ra csökkent.

Az Országos Atomenergia Hivataltól kapott tájékoztatás szerint 5 foglalkoztató szervezet rendelkezett sugárforrással a megyében. Hatósági közbiztonsági engedéllyel 44 fő rendelkezett, míg az év folyamán a munkáltató kérelmére 5 fő közbiztonsági engedélyének visszavonására intézkedtek. A polgári felhasználású robbanóanyagok rendészetével összefüggésben 1 belföldi átadási (szállítási) engedélyt adott ki a hatóság.

A kábítószer-rendészeti ellenőrzések száma 261-ről 268-ra nőtt, amelynek eredményeként a szabályszegőkkel szemben 1 szabálysértési és 3 közigazgatási hatósági eljárás indult.

Bűn- és baleset-megelőzés

A bűn- és baleset-megelőzési tevékenység meghatározó tényezői voltak továbbra is a járványhelyzet, valamint a pilot jelleggel működő Kommunikációs és Megelőzési Osztály. Vezetői döntés született a pilot működés – 2022. augusztus 31-ig – történő meghosszabbításáról.

A szakterület vezetői támogatása kiemelt, a megelőzési tevékenység mára sajtókompatibilissé vált. Kiemelt projektként indult útjára a „Fókuszban az áldozat” elnevezésű áldozatsegítői modell. Az állatvédelem, mint új megelőzési szakterület rendkívül népszerű. Folytatódott a

Pécsi Tudományegyetemmel való együttműködés keretében a „Bűnmegelőzési ismeretek az iskolában” és a „Biztonság rendőr szemmel” kurzusokon a diákok képzése.

Az értékelt időszakban a szakterület összesen 6371 alkalommal végzett prevenciók tevékenységet, melynek során 74 903 lakost ért el. Kommunikációs tevékenységet 1020 alkalommal hajtott végre. A szakirányítás folyamatos volt, melynek során ellenőrizték a Mohácsi Rendőrkapitányság szakterületi tevékenységét is.

A családvédelemmel összefüggő feladatok végrehajtása során valamennyi családi összekötő tiszt napi szintű, kiegyensúlyozott partneri kapcsolatot ápol a jelzőrendszeri partnerekkel. A szakterület gondozásában három saját készítésű figyelemfelhívó kisfilm jelent meg. Hozzá tartozók közötti erőszak kapcsán 148 ideiglenes megelőző távoltartó határozat született (2020-ban 144). A főkapitányság ötszáz esetben élt jelzéssel kiskorú veszélyeztetettség okán a társszervek felé, 15 kiskorú gyermek ideiglenes elhelyezéséről döntött, valamint 78 esetmegbeszélésen működött közre.

A szakterület az országos gyermek és ifjúságvédelmi programok (DADA, Iskolai Bűnmegelőzési Tanácsadó és OVI-ZSARU) végrehajtásában részt vett, azokat 40 alap- és középfokú nevelési és oktatási intézményben 6237 fő részvételével valósították meg. Az országos programok mellett óvodai és iskolai foglalkozásokon 37 intézményben összesen 3343 fő számára tartottak prevenciók foglalkozásokat. A középiskolai közösségi szolgálat alapképzését 17 intézmény 184 diákja végezte el. 257 fő közösségi szolgálatos diák vett részt prevenciók programokon, melyből kiemelt érdemel a Pécs főterén felállított „Tourist-Police pavilon”, ahol július és augusztus hónapban 1700 turista – köztük 180 fő külföldi – részére adtak felvilágosítást, útbaigazítást.

A 2021. szeptember 1-jétől indult „Fókuszban az áldozat” elnevezésű áldozatsegítő modell kiterjedt a büntető- és a tulajdon elleni szabálysértés miatt indult eljárásokra, illetve minden olyan rendőri intézkedésre, amely kapcsán az áldozatsegítésre okot adó körülmények felmerültek. A program keretében 1823 „áldozattal” történt kapcsolatfelvétel, melyből 748 fő vett igénybe különféle segítséget. A téma fontosságát bizonyítja, hogy a főkapitányság referense előadóként közreműködött a Doktoranduszok Országos Szövetsége által szervezett és az áldozatsegítéssel foglalkozó online kerekasztal beszélgetésen, valamint az Igazságügyi Minisztérium által megrendezett „Van segítség” című online áldozatvédelmi konferencián.

Folytatódott az időseket érintő ügynevezett „unokázós” csalásokkal kapcsolatos – telefonos – áldozatvédelmi tájékoztatás, melynek során összesen 2634 idős személyhez jutottak el a prevenciók tanácsok. A felhívott személyek közül 67 fő jelezte, hogy már „próbálkoztak nála” az elkövetők. A szakterület az Áldozatok Napja alkalmából rendezett országos online konferencián mutatta be a tárgykörben végzett bűnmegelőzési tevékenységet, mint jó gyakorlatot. A témában saját készítésű videó is készült, melyet a www.police.hu-n és közösségi oldalon tett közzé a szakterület „Háromszor próbálták meg átverni” címmel.

A főkapitányság az állatvédelem témakörben 47 alkalommal végzett prevenciók tevékenységet, mellyel 26 898 főt ért el.

A szakterület a prostitúció, gyermekprostitúció, emberkereskedelem és a külföldi munkavállalás veszélyei témakörökben 20 alkalommal folytatott prevenciók tevékenységet, mely során 493 főt ért el. A programokhoz két esetben csatlakozott a Borostyánvirág Alapítvány is. A lakásotthonokból eltűnt kiskorúak szexuális kizsákmányolás áldozatává válásának megelőzése, a cselekmények felderítése érdekében fokozott figyelem irányult a

lakás- és gyermekotthonokban élő és eltűnt kiskorúak felé. A bünygyi szakterület gondozásában lévő projektben a felderítő, a körözési, valamint a bűnmegelőzési munkatársak együttműködésével hajtották végre a feladatokat. A szakterület lehetőséget kapott az Áldozatok Napja alkalmából szervezett országos online konferencián, ahol a kialakított új megyei eljárásrendet, mint jó gyakorlatot mutatta be.

A megelőző vagyonvédelem keretein belül 84 alkalommal valósult meg a „Házhoz megyünk!” program, mely 2507 főt ért el. A sikeres végrehajtást segítette a mobil bűnmegelőzési centrum alkalmazása. A rendszeres kerékpárjelölő programok során a főkapitányság az országos Bikesafe programban 189 kerékpárt, a megyei adatbázisba 109 kerékpárt rögzített. Megelőző vagyonvédelem témakörben 6 kisfilm készült: „Alkalmom szüli a tolvajt 1-2”, „Csak egy mozdulat 1-2”, „Ne adjon kulcsot a betörőnek”, valamint „Ne az értékeit szellőztesse”. A vagyonvédelmi kamerarendszerek népszerűsítése céljából indult el a „Kamera Turné” elnevezésű program, melynek során 4 helyszínen, 105 fő részesült személyes tanácsadásban.

A főkapitányság folytatta saját programját, a „Gondold át!” című színházi performanszt. A Szigetváron tartott rendezvényen közel 200 diák vett részt. A „Kábítószer-Elleenes Világnap” alkalmából, az Indít Közalapítvány Mérőföldkő Egyesületének közreműködésével elkészült az „Asszem most pont ok!” elnevezésű drogrevenziós riportfilm. A kábítószerrel és gyógyszerhamisítással kapcsolatos bűncselekmények felderítése érdekében meghirdetett akció végrehajtása során a szakterület összesen 64 alkalommal végzett prevenciós tevékenységet. A végrehajtásban a drogrevenziós tisztek, valamint az Indít Közalapítvány munkatársai is közreműködtek. A programok és a mérhető online tevékenységek legkevesebb 24 712 főt értek el. A főkapitányság illetékességi területén működő kábítószerügyi egyeztető fórumok az értékelt évben összesen három alkalommal (Pécssett 2 alkalom, Szigetváron 1 alkalommal) tartottak értekezletet. A drogrevenziós tisztek a „Házhoz megyünk” program végrehajtásában is közreműködtek.

Az online tér használatának veszélyeiről a főkapitányság két kisfilmet készített. Az év első felében „Rend-őrök” címmel online csalás témakörben készült el egy képregény. Az év második felében a „Banki hívás vagy mégsem” című, új módszerrel elkövetett telefonos banki csalásokról készült film, mely jelentős nézettséget eredményezett.

A főkapitányság a közösségi oldalán 40 alkalommal osztotta meg az ORFK Bűnmegelőzési Osztálya által működtetett Internet tudatosan – online is biztonságban Facebook oldalon közzétett tartalmakat. A témában személyes megjelenéssel járó programokon 38 alkalommal, 1247 fő részére adott tájékoztatást, továbbá ELBIR hírlevelet 5 alkalommal készített.

Az iskolaőri állományban 2021. december 31-én összesen 34 fő – 29 intézményi státuszra helyezett, valamint 5 fő tartalék – iskolaőr látta el feladatait. Az értékelt időszakban összesen 18 intézkedést fogantatosítottak az iskolaőrök, amely felszólítás, igazoltatás, visszatartás, dologelvétel, veszélyhelyzet elhárítás és egészségügyi segítségnyújtás volt. A végrehajtott intézkedések 6 esetben büntetőeljárás, 1 esetben pedig szabálysértési eljárás megindítását eredményezték. Kényszerítő eszköz alkalmazása nem történt.

A főkapitányság sikeres pályázatot nyújtott be a Pécsi Tudományegyetem Partnerintézménye címre, így a jövőben lehetőség nyílik arra, hogy a tanár szakos hallgatók a főkapitányságon teljesítsék közösségi pedagógiai gyakorlatukat. A megyében működő valamennyi nevelési és oktatási intézmény szakmai felügyeletét ellátó Oktatási Hivatal Pécsi Pedagógiai Oktatási Központtal való együttműködés kereteinek egyeztetése megtörtént. A felek az együttműködési megállapodást a 2022. év elején aláírták.

Folyamatos a munkakapcsolat a jelzőrendszer tagjaival, az áldozatvédelemmel foglalkozó állami és civil szervezetekkel, az önkormányzatokkal, a nevelési és oktatási intézményekkel, a polgárőr egyesületekkel, az egyházak képviselőivel és a roma nemzetiségi önkormányzatokkal.

A társadalmi felelősségvállalás erősítése céljából a főkapitányság elültette az „Élet fáját” és a „Baranyai rendőrök fáját”, valamint örökbe fogadta a Pécsi Állatkert vöröspandáit, a Pécs Tripammer fát és környezetét.

A főkapitányság Bűnmegelőzési Portál Facebook követőinek száma az év utolsó napján 6651 fő volt (2020.12.31-én 3151 fő). A 729 poszt (2020-ban 361 poszt) összességében 2 020 177 főt ért el (2020-ban 400 551 fő).

A Baranya Megyei Balesetmegelőzési Bizottság (a továbbiakban: BMBB) több program, kampány, vetélkedő, oktatás szervezésében és végrehajtásában vett részt. Emellett nagy hangsúlyt fektetett az online felületeken és az egyéb médiában való megjelenésre.

A pandémia miatt bevezetett intézkedésekre tekintettel az országos felmenő jellegű tavaszi ifjúsági versenyek megrendezése elmaradt. Az oktatások, kitelepülések, falunapok, egyéb rendezvények megtartása a járványügyi veszélyhelyzettel összefüggésben bevezetett protokoll figyelembevételével történt, így a BMBB elsősorban elektronikus úton, online felületeken érte el az intézményeket és a lakosságot baleset-megelőzési célú ajánlásokkal, felhívásokkal, közleményekkel és játékokkal. Rajzpályázatot három alkalommal hirdetett meg: „Így közlekedtek ti”, „Motor-on” és „Köszöntse a te rajzod a városba érkezőket” címmel.

A BMBB megrendezte a „Közlekedjünk Együtt, Vigyázzunk Egymásra” (a továbbiakban: KEVE) elnevezésű konferenciát, ahol a szomszédos megyék rendőri vezetői is megismerhették a programot. A pedagógusok az iskolarendőrökkel karöltve végezték a KEVE-program oktatását 50 csatlakozott oktatási intézmény 130 osztályában, valamint a KEVE-MINI programot egy csatlakozott óvodában. A program példamutató megvalósításáért a főkapitányság 5 pedagógus munkáját jutalmazta. Tavasszal készültek a KEVE-kihívás videói, melyekben egy-egy közlekedéssel kapcsolatos verset adtak elő a KEVE osztályok.

A BMBB az értékelt időszakban több játékot is indított a közösségi oldalán: így a „BÚÉK” kampány és az „Anyák napi üzenet”, a „Nyerjen rendőrautót!” elnevezésű játékok, a „Nyerjen téli balesetmegelőzési ajándécsomagot!” verseny, a „Szabályosan a szabadban”, a „Nyerjen gyermekének Rendőr Marcit!”, valamint a „Közlekednek a kupakok” elnevezésű játékok, a „Mozizzon velünk!”, a „K(E)RESZTREJTVÉNY”, az „Ezüstévek biztonságban”, a „Futótárs” és az „Itt a nyár!” játékok, az „Őszi játék” és a „Helló Halloween!”, valamint a „Piros-Sárga-Süss!” elnevezésű játékot. Valamennyi program célja a közlekedésben résztvevő különböző korcsoportok számára hasznos baleset-megelőzési tartalmak közvetítése volt.

A főkapitányság baleset-megelőzési programmal részt vett a Pécsi Tudományegyetem által szervezett Moonbike programon Orfűn, az Általános Orvostudományi Kar és a Gyógyszerésztudományi Kar orientációs napjain és Bringás Reggelijein, a Kertváros Juniólisson, az 54. Mecsek Rally-en, a Baranya Megyei Polgárőr Egyesületek Szövetségének orfűi vradó napján. Részt vett a MÁV Zrt. által szervezett Utasbiztonsági Kampányon, gyermekeknek szóló programokkal a Kismotoros Találkozón, óvodákban (Nagypall, Esztergár Lajos Utcai Óvoda), iskolákban (Hosszúhetény), táborokban (Móka tábor, Erzsébet táborok, Pécs-Zoo gyermektábor, Csak Csajok napközi) és falunapokon (Nagyhajmás).

A pécsi Autócity Kft.-vel együttműködve, 9 család részvételével rendezte meg a BMBB a „Közlekedik a család” című vetélkedő megyei döntőjét. Az országos döntő fő díját egy Baranya megyei család nyerte.

Szintén a BMBB rendezte meg a Rendőr Szakmai Verseny megyei döntőjét, majd részt vett a verseny országos döntőjén, valamint a Polgárőr Verseny országos megmérettetésén. Közreműködött a Tüke-Busz Zrt. autóbuszvezetőinek oktatásában. A „Látni és látszani” kampány során a Pécsi Rendőrkapitánysággal együttműködve 14 alkalommal jelent meg a kampányhoz csatlakozott OMV üzemanyagtöltő állomásokon. A nagy sikerű „Light Friday” program megrendezéséért ORFK dicséretben részesült. A rendőrkapitányságok közreműködésével végrehajtotta a „Látszódj, hogy élhess!” című, gyalogosok és kerékpárosok közlekedésbiztonságára fókuszáló megyei kampányt. „Flashmobot” rendezett a közlekedési balesetben elhunytakra emlékezve.

Heti rendszerességgel megjelent a www.police.hu oldalon az elmúlt hétre vonatkozó baleseti összesítő, mely során aktuális baleset-megelőzési tanácsokat is kaptak a közlekedők. A főkapitányság a Best FM rádió, a TV2, a Pécs TV és a Pannon TV részére összesen 35 alkalommal nyilatkozott közlekedésbiztonsági témákban.

A szakterület különböző témájú kisfilmek készítésével hívta fel a figyelmet a baleset-megelőzés kiemelt szerepére, ebbe a sorba tartoznak például az „Egy sérült motoros vallomása”, a „Húsvéti Tojás tanácsok”, az „Ezen még átférek”, az „Engem is hazavárnak”, valamint a „Biztonságosan az iskolába” című filmek. A korlátozott látási viszonyok kerültek a fókuszba a „Mi már kapcsolunk!” című filmben. A „ZsandÁrpi aktái” című animációs sorozat témái között szerepeltek – egyebek mellett – közlekedési magatartás a megkülönböztető jelzéssel haladó járművel szemben, valamint az okos eszközök közlekedésbiztonságra gyakorolt negatív hatásai témakörök.

„Az Iskola rendőre” program keretein belül a 2020/2021-es tanévben 85 oktatási intézményben, 70 fő látott el iskolarendőri feladatot. A BMBB koordinálta program keretein belül végrehajtott 2020/2021. tanévi „SuliMoped” program során 42 tanuló szerzett vezetői engedélyt. A főkapitányság 2021. november 30-ig meghosszabbította a képzési szerződést a vizsgák szüneteltetése miatt.

Az aktuális tanévhez 2021 októberében pályáztatta a BMBB a Baranya megyei autósiskolákat. A tanfolyamra a tanulók november hónapban nyújtották be jelentkezésüket. A szülők tájékoztatást kaptak a program menetéről, a tanulóknak összesen négy időpontban volt lehetőségük a „felvételi” KRESZ-tesztlap kitöltésére. A kiválasztott 50+10 fő tanuló részére decemberben megkezdődött az oktatás.

A 2020/2021. tanévben „Az év iskolarendőre” elismerésben Panda József c. r. főtörzszászlós, a Mohácsi Rendőrkapitányság Bólyi Rendőrőrs körzeti megbízottja részesült.

Együttműködés

Az igazságszolgáltatás helyi és területi szerveivel az együttműködés kölcsönös, naprakész és hatékony volt. A Baranya megyében működő oktatási intézményekkel, egyházzal, civil szervezetekkel az együttműködés folyamatos, kiegyensúlyozott és konstruktív volt.

Tárgyében a főkapitányság két új együttműködési megállapodást írt alá polgárőr egyesülettel, melynek eredményeként Baranya megye területén bejegyzett és működő 106 polgárőr egyesülettel van hatályos együttműködési megállapodása. A Baranya Megyei Polgárőr Egyesületek Szövetsége és a szövetséghez tartozó egyesületekkel az együttműködés eredményes és hatékony volt. A vállalt célkitűzések teljesültek, a közös munka hozzájárult a megye közrendjének, közbiztonságának javításához, a polgárok szubjektív közbiztonságérzetének növeléséhez. A korábbi, kizárólagos közterületi bűnmegelőzési célú járőr és figyelőszolgálati feladatokat ellátó egyesületek növekvő mértékben vállaltak szerepet a gyermek- és ifjúságvédelem, a bűnmegelőzés, a határőrizet erősítésében, az illegális migráció megakadályozásában, a lopott és körözött gépjárművek felderítésében, a közlekedésbiztonság javításában és a baleset-megelőzésben. A megyei polgárőr szervezetek és a Rendőrség tagjai 947 alaklommal láttak el közös járőrszolgálatot melyben 1122 fő rendőr és 1177 fő polgárőr 7267 órában vett részt. A közös szolgálatok alkalmával a rendőrök 52 szabálysértési és 5 büntetőfeljelentést kezdeményeztek, előállítottak 62 főt, elfogtak 27 főt, továbbá 140 fővel szemben 2 335 000 Ft összegű helyszíni bírságot szabtak ki.

Az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyeket foglalkoztató civil szervezetekkel a főkapitányság 36 hatályos együttműködési megállapodással rendelkezik. A közös ellenőrzések és a szolgálatok alkalmával a rendőrök és az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek közötti együttműködés jó színvonalú volt. A feladatok végrehajtásakor elsősorban a tulajdon elleni szabálysértések és egyéb jogsértések megelőzése, visszaszorítása volt a cél. A közös szolgálatellátás a turisztikai idényben az illetékességi területen található városok frekventált helyeinek ellenőrzésére, a fűtésszezon időszakában a megnövekedett mértékű illegális fakitermelés, illetve a falopások megakadályozására koncentrált. A Baranya megyében működő civil szervezetekkel az együttműködés folyamatos, kiegyensúlyozott és konstruktív volt. A kapcsolattartás tartalma és formája tekintetében érvényesültek az adott rendőri szakterület sajátosságai, széles spektrumot ölelt fel a bűn-és baleset-megelőzési, valamint a rendészeti együttműködés.

III.

ÖSSZEZÉS, KITŰZÖTT FELADATOK A KÖVETKEZŐ IDŐSZAKRA

A főkapitányság a 2021. évben eredményesen és hatékonyan végezte munkáját. A közbiztonsági-bűnügyi helyzet megőrizte stabilitását, az elkövetők elleni határozott és gyors fellépés biztosított volt, egyúttal hatékonyabbá vált.

Összességében a 2021. évben a főkapitányság hatékony feladatellátásával aktívan hozzájárult Baranya megye közbiztonságának, közrendjének és az államhatár rendjének szilárd védelméhez, a schengeni követelményeknek megfelelő határellenőrzési rendszer eredményesen biztosította az Európai Unió külső határának megbízható őrizetét.

A 2022. év főbb célkitűzései:

1. A Rendőrség külső és belső megítélésének javítása az állampolgárokból és az együttműködő partnerekből, professzionális, fegyelmezett, sokoldalú, a lakosság és a helyi közösségek iránt felelősséget vállaló, segítőkész, szolgáltató, megbízható és biztonságot nyújtó szervezeti összkép erősítése. A Rendőrség munkatársai számára kiszámítható pályát nyújtó, a munkatársak közötti kölcsönös tisztelet mellett, eredményes munkavégzésre lehetőséget adó munkahely biztosítása.

2. A lakosság szubjektív közbiztonságérzetét – a települési, illetve kistérségi szinten mutatkozó igényekre figyelemmel – leginkább javító, a prevenciót előtérbe helyező rendőri intézkedések elősegítése.
3. A büntetőeljárások törvényes, szakszerű, időszerű és hatékony lefolytatása, a bűncselekményből származó vagyon minél nagyobb arányú elvonása és az okozott kár megtérítése érdekében a vagyonvisszaszerzés, az elkobzás és a vagyonelkobzás hatékony végrehajtása.
4. Áldozatsegítés érdekében a helyi rendőrkapitányságokon felállított új intézményrendszer működtetése, az áldozatvédelmi referensek folyamatos felkészítése és az áldozatsegítés szakmai (megelőzési, sértetti kapcsolattartási) feladatainak magas szintű ellátása.
5. A közlekedésbiztonsági helyzet javítása, ennek keretében személyi sérüléssel járó közúti közlekedési balesetek, különösen a halálos balesetek számának csökkentése, a közlekedésrendészeti, ezen belül a baleset-megelőzési és a balesethelyszinelői szakterület fejlesztése.
6. Magyarország külső határainak fokozott védelme az illegális migráció elleni eredményes és következetes fellépés érdekében, a határőrizeti, határforgalmi és mélységi ellenőrzési feladatok schengeni követelményeknek megfelelő végrehajtása. A schengeni értékelés során elért magas szintű eredmények megtartása a szárazföldi határok, a SIS II működtetése, a rendőri együttműködés és a visszatérési modul alkalmazása terén is. Állománymegtartó intézkedések biztosítása a határrendészeti szakterületen. Az új európai határforgalom ellenőrzési rendszerek (EES, ETIAS) alkalmazására történő felkészülés.
7. A szervezeti működés hatékonyságának javításával a szélsőségektől mentes, kiegyensúlyozott közbiztonság fenntartása, a rendelkezésre álló erőforrások optimális felhasználásával a helyi és területi szintű közbiztonsági, közlekedésbiztonsági és bűnügyi helyzet változásaira rugalmasan reagáló közterületi jelenléttel a lakosság szubjektív biztonságérzetét leginkább befolyásoló bűncselekmények, szabálysértések és baleseti okok előfordulásának csökkentése.
8. A járványügyi helyzet miatt végrehajtandó rendőrségi feladatokból eredő új kihívások felismerése, és – a jogszerűség, szakszerűség és eredményesség követelményének szem előtt tartásával – olyan kiegyensúlyozott jogalkalmazási gyakorlat kialakítása, ami a közrend és a közbiztonság fenntartását szolgáló arányos intézkedésekkel egyúttal a nemkívánatos társadalmi és gazdasági hatások mérsékléséhez is hozzájárul.
10. A kiemelt rendezvények és gyűlések biztosításának előkészítése és végrehajtása új eljárásrendek és tömegkezelési technikák kidolgozásával és alkalmazásával.

P é c s, időbélyegző szerint

Dr. Gulyás Zsolt r. dandártábornok
rendőrségi főtanácsos
megyei rendőrfőkapitány

Melléklet: 1. sz. melléklet – Bűnügyi mutatók 2010-2021
2. sz. melléklet – Rendészeti mutatók 2010-2021

ZÁRADÉK

A dokumentum elektronikus aláírással hitelesített
02000/4878/2022. ált.